

pietersma & spoelstra
ruimtelijke ordening en milieu

**Wijzigingsplan Hantum -
Ternaarderwei 1
(nieuwbouw ligboxenstal)**

Gemeente Dongeradeel

INHOUDSOPGAVE		pagina
HOOFDSTUK 1	INLEIDING	4
1.1	Aanleiding voor het plan	4
1.2	Plangebied	4
1.3	Leeswijzer	5
HOOFDSTUK 2	PLANBESCHRIJVING	6
2.1	Huidige erfsituatie	6
2.2	Toekomstige situatie	7
2.3	Ontstaansgeschiedenis	7
HOOFDSTUK 3	BELEID	9
3.1	Rijksbeleid	9
3.2	Provinciaal beleid	9
3.3	Gemeentelijk beleid	10
HOOFDSTUK 4	OMGEVINGSASPECTEN	14
4.1	Milieuzonering	14
4.2	Geur	14
4.3	Geluid	15
4.4	Verresting en verzuring (ammoniak)	16
4.5	Luchtkwaliteit	16
4.6	Externe veiligheid	19
4.7	Bodem	20
4.8	Ecologie	20
4.9	Archeologie	22
4.10	Water	23
4.11	Landschappelijke inpassing	25
4.12	Gezondheid	26
4.13	Kabels en leidingen	28
4.14	Conclusie	28

HOOFDSTUK 5	JURIDISCHE PLANBESCHRIJVING	29
5.1	Toelichting op het juridische systeem	29
5.2	Toelichting op de bestemming	29
HOOFDSTUK 6	UITVOERBAARHEID	31
6.1	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	31
6.2	Economische uitvoerbaarheid	31
BIJLAGE 1	Onderzoek geluiduitstraling	
BIJLAGE 2	Berekening fijn stof met invoergegevens	
BIJLAGE 3	Quick scan soortenbescherming	
BIJLAGE 4	Archeologisch onderzoek	
BIJLAGE 5	Landschappelijke inpassing	
BIJLAGE 6	Vergunning Wet natuurbescherming	
BIJLAGE 7	Gecombineerde opgave 2018: Regeling Grondgebonden	
BIJLAGE 8	Vooroverlegreactie provincie Fryslân	

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding voor het plan

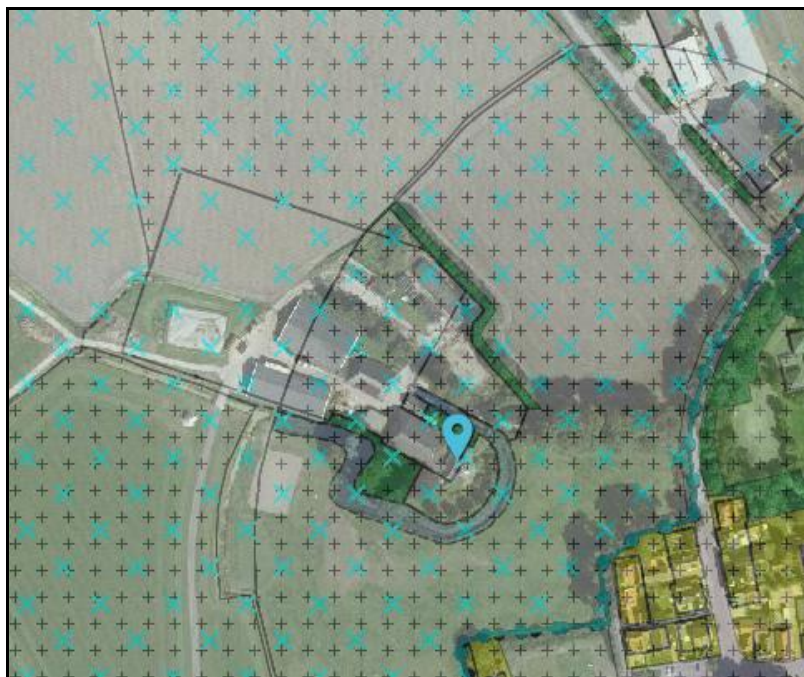
Op het perceel Ternaarderwei 1 te Hantum is een agrarisch melkveebedrijf gevestigd. Voor het bedrijf zijn in de bestaande situatie twee stallen aanwezig. De ondernemer heeft het voornemen om een nieuwe moderne ligboxenstal te bouwen met 2 kuilvoerplaten.

De voorgenomen uitbreiding is in strijd met het ter plaatse vigerende bestemmingsplan Bûtengebied Dongeradeel. De nieuwe stal is deels buiten het agrarisch bouwvlak geprojecteerd. Ook de nieuwe kuilvoerplaten liggen buiten het bouwvlak.

Het bestemmingsplan bevat een wijzigingsbevoegdheid om de situering van het bouwvlak te wijzigen en een bevoegdheid om het bouwvlak te vergroten. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Dongeradeel heeft zich in beginsel bereid verklaard planologische medewerking te verlenen aan het voornemen tot wijziging en brengt daarom het voorliggende plan in procedure.

1.2 Plangebied

Zoals uit het bovenstaande duidelijk is geworden omvat het plangebied het onderhavige agrarische bedrijfsperceel. Het plangebied is indicatief weergegeven in figuur 1.

Figuur 1: ligging van het plangebied (bron: <http://www.ruimtelijkeplannen.nl>)

1. 3. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van dit wijzigingsplan wordt het plan nader beschreven. Daarbij komt de huidige situatie aan bod en wordt vervolgens ingegaan op de toekomstige situatie. In hoofdstuk 3 wordt het beleidskader geschetst dat relevant is voor het plan. Daarbij wordt ingegaan op het provinciaal en gemeentelijk beleid alsmede op de criteria en voorwaarden waaraan moet worden voldaan bij toepassing van de onderhavige wijzigingsbevoegdheid. Onderwerp van hoofdstuk 4 zijn de omgevingsaspecten waaraan de nieuwe ontwikkeling wordt getoetst. Hoofdstuk 5 beschrijft de juridische aspecten van het plan en tenslotte wordt de uitvoerbaarheid van het plan in hoofdstuk 6 toegelicht.

HOOFDSTUK 2. PLANBESCHRIJVING

2.1 Huidige erfsituatie

Het agrarisch bedrijf is gelegen aan de Ternaarderwei. De bebouwing langs deze weg bestaat uit agrarische bedrijfsbebouwing. De ontsluiting van het perceel kan via de Ternaarderwei of via de Brantgumerwei plaatsvinden.

Op het bedrijfsperceel is een melkveebedrijf gevestigd. De bebouwing op het perceel bestaat uit de oorspronkelijke boerderij, een ligboxenstal, een kapschuur, een paardenstal met bijbehorende kuilvoersilo's.

Figuur 2: vooraanzicht van de boerderij

De oude boerderij staat loodrecht op de Ternaarderwei. De nokrichting van de achter de boerderij gelegen (bestaande) stallen loopt parallel aan de kavelrichting, die in noordwestelijke richting loopt. Aan weerszijden van de oude boerderij zijn open ruimten (zie figuur 5). De dichtstbijzijnde woning, Brantgumerwei 6, ligt ten zuiden van het bedrijf, op een afstand van ongeveer 105 meter. In figuur 3 is deze woning met daarachter het agrarisch bedrijf weergegeven.

Figuur 3: woning Brantgumerweg 6 met daarachter het agrarisch bedrijf gelegen

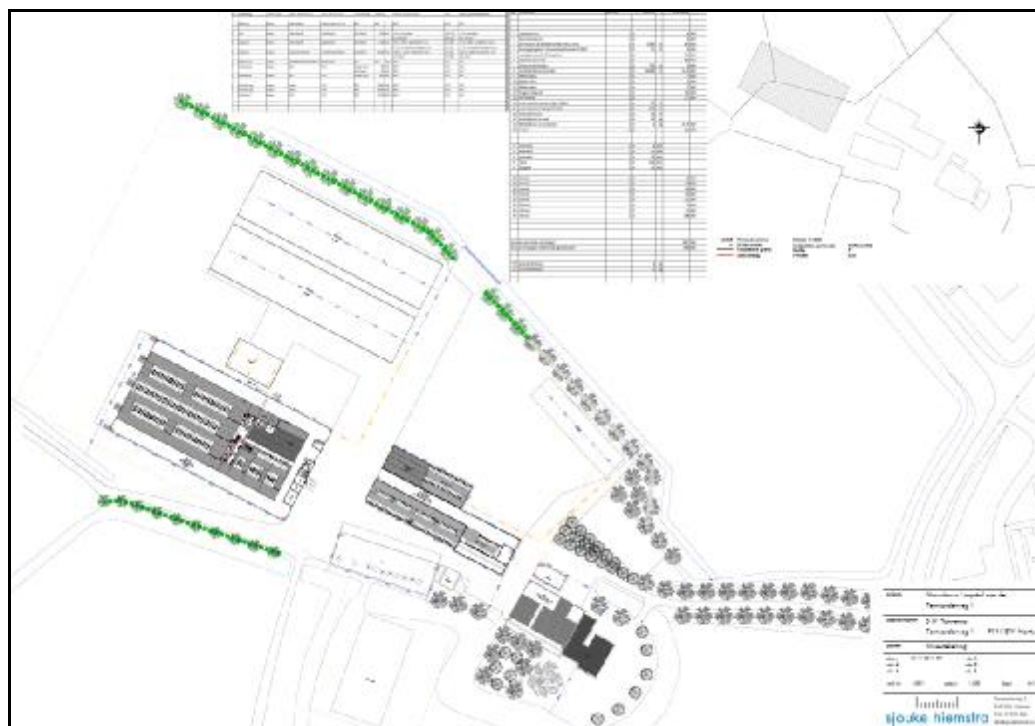
2.2 Toekomstige situatie

Het initiatief betreft de bouw van een nieuwe ligboxenstal met een oppervlakte van ongeveer 3.080 m². Deze nieuwe stal zal ten westen en in het verlengde van de bestaande stal worden gebouwd. De situering van de nieuwe stal is weergegeven in figuur 5. In hoofdstuk 4 is de landschappelijke inpassing van deze nieuwe stal nader beschreven.

Na uitbreiding neemt het aantal melkvee toe tot in totaal 304 stuks. De verdeling per stal ziet er als volgt uit:

stal	aantal dieren
Stal A	12 paarden en 6 pony's
Stal B	76 melkvee en 52 jongvee
Stal C	228 melkvee en 1 stier

Tabel 1: verdeling van de dieren over de stallen

Figuur 4: situering toekomstige stal

2.3 Ontstaansgeschiedenis

Het onderhavige projectgebied is gelegen nabij het dorp Hantum. Hantum is een terpdorp gelegen aan de Hantumervaart. Hantum heeft een lange agrarische traditie. Een groot deel van de inwoners leefde jarenlang van akkerbouw en veeteelt. De geschiedenis van Hantum begint al enige eeuwen voor de jaartelling.

Ook de bestaande boerderij is gelegen op de terp. De “Kinnema Sathe” is een monumentale boerderij met een in 1877 gebouwd dwarshuis. De schuur bezit jaartalankers met het jaar 1774. Het erf is omringd met een slotenpatroon en ligt aan de westzijde aan een grote open ruimte. De beplanting rond de boerderij is een dichte houtsingel met streekeigen soorten.

3. BELEID

3.1 Rijksbeleid

Het beleid van het rijk op de ruimtelijke ontwikkeling en mobiliteit van Nederland tot 2040 is neergelegd in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Voor deze belangen acht het Rijk zich verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid. Buiten deze 13 nationale belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid. Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) vormt het juridisch kader om het rijksbeleid te boren.

Het rijk kiest drie doelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

1. Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur;
2. Het verbeteren en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
3. Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

De 13 nationale belangen waarvoor het rijk zich verantwoordelijk acht, vloeien voort uit de hier voor genoemde 3 doelen. Deze belangen zijn gelijkwaardig aan elkaar en beïnvloeden elkaar onderling. In het SVIR is een eerste integrale afweging van deze belangen gemaakt. De benoemde rijksbelangen hebben geen betrekking op de ontwikkelingen die binnen het onderhavige plangebied zijn voorgenomen.

3.2 Provinciaal beleid

Het provinciaal omgevingsbeleid van de provincie Fryslân is neergelegd in het Streekplan 2007. Dit beleid heeft zijn juridische vertaling gekregen in de provinciale omgevingsverordening Romte (POV). In deze verordening zijn regels gesteld waarmee bij het vaststellen van ruimtelijke plannen rekening moet worden gehouden.

Schaalvergroting melkveehouderijen

Na realisering van de nieuwe stal ontstaat een agrarisch bouwvlak van 2,5 ha. Op grond van de verordening is in beginsel een bouwvlak van 1,5 ha. toegestaan. Er kan – onder voorwaarden -medewerking worden verleend aan een groter bouwvlak tot maximaal 3 ha. In dat geval moet worden aangetoond dat het bedrijf na uitbreiding inpasbaar is qua schaal, verschijningsvorm en in milieu hygiënisch, verkeerskundig, landschappelijk en cultuurhistorisch opzicht. Daarnaast moet worden aangetoond dat het veehouderijbedrijf na uitbreiding nog steeds een grondgebonden karakter heeft.

De veehouder beschikt over voldoende grond om de eigen mest te kunnen afzetten. In hoofdstuk 4 wordt nader ingegaan op deze omgevingsaspecten. Daaruit zal blijken dat het onderhavige initiatief in dit opzicht past binnen het provinciale beleid en de verordening Romte.

Het onderhavige initiatief betreft uitbreiding van het bouwvlak, maar overschrijdt de 3,0 ha niet. Desalniettemin is ten behoeve van de landschappelijke inpassing van de bouw van een nieuwe stal die met de bouwvlakverschuiving gemoeid is de maatwerkmethode toegepast en is in dat kader een erfinrichtingsplan opgesteld op de wijze van Nije Pleats. Het landschappelijk inpassingsplan is als bijlage 5 bijgevoegd. In paragraaf 4.11 wordt hier nader op ingegaan.

3.3 Gemeentelijk beleid

Bestemmingsplan Bûtengebied Dongeradeel

Het vigerende ruimtelijke beleid voor het plangebied is neergelegd in het bestemmingsplan "Bûtengebied Dongeradeel", vastgesteld op 27 juni 2013. De gronden zijn voorzien van de bestemming "Agrarisch" met een functieaanduiding specifieke vorm van agrarisch- bouwperceel grondgebonden agrarisch bedrijf- . Op grond van deze bestemming zijn de gronden bestemd voor de uitoefening van een melkvee bedrijf alsmede voor het behoud en herstel van een rijksmonument, archeologie en landschappelijke en natuurlijke waarden.

De voorgenomen stal valt buiten het op grond van het plan toegelaten bouwvlak en dit geldt eveneens voor de kuilvoerplaten.

Burgemeester en wethouders kunnen het plan wijzigen in die zin dat aan een bouwperceel grenzende gronden worden voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - bouwperceel grondgebonden agrarisch bedrijf", met inbegrip van een wijziging van het daarbinnen gelegen bouwvlak, mits:

- a. de oppervlakte van het bouwvak wordt vergroot tot ten hoogste 3,00 hectare;
- b. deze wijzigingsbevoegdheid ten behoeve van ten hoogste 30 agrarische bedrijven wordt toegepast;
- c. er zicht is op een langdurige vergroting van de productie omvang als gevolg van schaalvergroting of extensivering/verbreding van de bedrijfsactiviteiten en de noodzaak van de bedrijfsuitbreiding is aangetoond;
- d. er binnen het bestaande bouwperceel geen ruimte meer is voor de benodigde uitbreiding;

- e. met de vormgeving en inrichting van het bouwvlak zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de historisch gegroeide landschapsstructuur;
- f. er ten behoeve van een zorgvuldige inpassing, een inpassingsplan wordt opgesteld overeenkomstig de richtlijnen opgenomen in Bijlage 4 van het bestemmingsplan;
- g. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden, de archeologische waarden, de woonsituatie, het bebouwingsbeeld en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Door de situering van de nieuwe stal achter de bestaande stallen ontstaat een evenwichtige opbouw van het perceel.

Ad a. de oppervlakte van het bouwplan bedraagt niet meer dan 3 ha, het is namelijk 2.5 ha.

Ad b. we gaan er vanuit dat nog niet meer dan 30 melkveebedrijven gebruik hebben gemaakt van deze wijzigingsbevoegdheid.

Ad c. door deze uitbreiding toe te staan kan betreffende ondernemer zijn plannen voortzetten op deze locatie. Hiermee wordt een duurzaam bedrijf gerealiseerd waarbij de dieren worden gehuisvest in een emissiearme ligboxenstal. Ondernemer maakt nu nog onderdeel uit van een maatschap. Door ziekte van de maat, moet initiatiefnemer alleen verder op een andere locatie. Deze locatie, welke al geruime tijd in de familie is, voldoet aan de eisen en wensen van de ondernemer.

Ad d., e. en f. Er is wel ruimte binnen het vigerende bouwvlak echter past dat niet binnen de landschappelijke voorwaarden die voor dit perceel gelden. In verband met de landschappelijke inpassing van de stal is een erfinrichtingsplan opgesteld, welke de basis vormt voor de uitbreidingsplannen. Dit erfinrichtingsplan wordt in hoofdstuk 4, paragraaf 4.11 nader beschreven.

Ad g. De gevolgen voor de milieusituatie en de natuurlijke en landschappelijke waarden worden beschreven in hoofdstuk 4. Hieruit blijkt dat er geen onevenredig afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie de natuurlijke en landschappelijke waarden, de archeologische waarden, de woonsituatie, het bebouwingsbeeld en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Dubbelbestemmingen

Naast de bestemming agrarisch heeft een plangebied nog een aantal dubbelbestemmingen:

Dubbelbestemming Waarde - Archeologisch waardevol terrein

Voor bouwwerken met een oppervlakte groter dan 50 m², moet door de aanvrager een rapport worden overgelegd waarin de archeologische waarden van de gronden die blijken de aanvraag kunnen worden verstoord in voldoende mate zijn vastgesteld en in voldoende mate is aangegeven op welke wijze de archeologische waarden worden bewaard en/of gedocumenteerd. Het terrein is archeologisch onderzocht en de uitkomsten van het onderzoek zijn samen met de maatregelen vastgelegd in het rapport Archeologisch onderzoek en Advies, welke als bijlage bij dit rapport is gevoegd. Een van de conclusies van dit onderzoek is dat de top van de kwelderafzettingen in het grootste deel van het plangebied is verstoord. De kans om hier nog gave archeologische resten aan te treffen wordt laag geacht. De archeologische verwachting voor de top van het veen wordt eveneens laag geacht, dus dit wordt ook niet bedreigd. De voorziene graafwerkzaamheden reiken niet tot in de top van het dekzand, waardoor eventuele vindplaatsen niet geroerd en dus niet bedreigd worden.

Dubbelbestemming Waarde – Reliëf

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming wordt in ieder geval gerekend:

- het diepploegen, egaliseren, afgraven, afschuiven en/of ophogen van gronden;
- het dempen en/of graven van sloten en/of andere waterlopen en/of -partijen.

De gewenste ontwikkeling valt buiten deze bestemming, er wordt echter wel een nieuwe waterpartij gegraven die er binnen valt. Er kan afgeweken worden met een omgevingsvergunning wanneer er sloten moeten worden gegraven. Bij het graven van de nieuwe sloot ten behoeve van de watercompensatie wordt geen afbreuk gedaan aan de gaafheid van het gebied. De te graven sloot is opgenomen in de landschappelijke inpassing van het plan.

Dubbelbestemming Waarde – Rijksmonument

De nieuw te bouwen stal valt buiten deze dubbelbestemming. De gewenste ontwikkeling heeft geen invloed op het rijksmonument.

Grondgebondenheid

Initiatiefnemer heeft een grondgebonden agrarisch bedrijf. Bij grondgebonden bedrijven is voldoende grond aanwezig om in hoofdzaak de mestafzet en voerwinning te verwezenlijken. Aan de hand van indicatoren/gegevens kan worden aangetoond of er sprake is van voldoende grond om in hoofdzaak de mestafzet en voerwinning te verwezenlijken:

- het moet gaan om eigen, gepachte of ruilgrond
- voldoende wordt bepaald door:
 - a) of 60% van mestafzet én voerwinning kan op eigen, gepachte of ruilgrond afgezet worden, of
 - b) er wordt voldaan aan actuele gemiddelde verhoudingsgetallen van aantal dieren per ha voor grondgebonden agrarische bedrijfsvoering.

Initiatiefnemer beschikt over de volgende ha grasland en wenst daarbij de volgende dieren te gaan huisvesten:

Aantal ha ter beschikking	Aantal dieren	Aantal GVE
Eigen 93,84	12 paarden	9,6
Pacht 11,49	6 pony's	4,8
	304 melkkoeien	304
	52 jongvee	21
	1 stier	1
Totaal 105,33		340

Bij 60% zelfvoorzienendheid resulteert dit in een maximum veebezetting van 3,5 GVE per ha. Initiatiefnemer heeft na realisering een veebezetting van 3,22 GVE per ha.

Het bedrijf beschikt dus over voldoende landarsenaal om de eigen mest af te kunnen zetten en er is voldoende land aanwezig om in de behoefte van ruwvoer te kunnen voorzien.

Als bijlage 7 is de gecombineerde opgave 2018: Regeling grondgebonden bijgevoegd. Hierin zijn de beschikbare percelen opgenomen.

HOOFDSTUK 4. OMGEVINGSASPECTEN

De voorgenomen bedrijfsuitbreiding kan mogelijk effecten op de omgeving van het plangebied hebben. Daarbij valt te denken aan aspecten als hinder die mogelijk van het bedrijf uitgaat, bijvoorbeeld in de vorm van geluid, geur en stof, beschermde plan- en diersoorten, alsmede archeologische waarden die binnen het plangebied voorkomen, e.d. Voor vele van dergelijke aspecten zijn wettelijke regels en/of normen vastgelegd. In het onderstaande zal nader worden ingegaan op die omgevingsaspecten die relevant kunnen zijn voor het onderhavige plan.

4.1 Milieuzonering

Ter bescherming van de leefkwaliteit is het aanbrengen van een ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende en milieugevoelige functies noodzakelijk. Om die reden moet worden onderzocht of in de directe omgeving van het perceel milieugevoelige functies aanwezig zijn en in welke mate de bedrijfsactiviteiten, die vanuit het plangebied worden uitgeoefend, hinderlijk zijn voor deze (gevoelige) functies.

In de VNG-brochure "Bedrijven en milieuzonering" zijn de meest voorkomende vormen van bedrijvigheid beoordeeld op grond van hun hinderlijkheid en aan de hand daarvan verdeeld in een zestal milieucategorieën. Op grond van de mate van milieuhinderlijkheid wordt geadviseerd een bepaalde afstand ten opzichte van gevoelige functies aan te houden, zoals woningen, scholen, e.d. Deze afstandnormen zijn indicatief van aard.

Voor melkveebedrijven wordt in de betreffende brochure een indicatieve afstand van maximaal 100 meter genoemd. Deze afstand heeft te maken met de geur die van dergelijke bedrijven afkomstig is.

4.2 Geur

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt het toetsingskader voor geur. Deze wet geeft normen voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object.

Deze normen hebben enkel betrekking op geur die vrijkomt bij het houden van dieren in stallen. Andere geurbronnen, zoals de opslag van veevoer en mest buiten gebouwen, mestverspreiders en dergelijke worden niet door deze wet geregeld.

De Wgv maakt onderscheid in dieren mét en dieren zonder een vastgestelde geuremissiefactor. Voor melkveehouderijen gelden vaste afstanden en is geen geuremissiefactor vastgesteld.

Volgens de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) geldt een minimaal in acht te nemen afstand tussen de dichtstbijzijnde gevel van een dierenverblijf en de gevel van het dichtstbijzijnde voor stank gevoelige object. Wanneer de inrichting is gelegen binnen de bebouwde

kom bedraagt deze minimale afstand 50 meter (art4 lid 1b Wgv). Buiten de bebouwde kom is deze afstand 25 meter.

De dichtstbijzijnde woning van derden is de woning aan de Brantgumerwei 6 en is gelegen op een afstand van ca. 105 meter van de dichtst bijgelegen bestaande stalruimte. De gevel van de nieuw te bouwen stal komt niet dichterbij dan de bestaande stallen. De afstand wijzigt niet door de nieuwbouw. Hiermee wordt aan de wettelijke minimale afstandseis voldaan. Geconcludeerd kan worden dat kan worden voldaan aan de wettelijk eisen met betrekking tot geur.

4.3 Geluid

In verband met de voorgenomen uitbreiding is een akoestisch onderzoek uitgevoerd. Doel van dit onderzoek is het bepalen van de te verwachten geluidsuitstraling van de toekomstige bedrijfssituatie. De geluidsbelasting en maximale geluidsniveaus die het bedrijf zal gaan veroorzaken, zijn vastgesteld door de afzonderlijke geluidsbronnen te bepalen en daarvan de geluidsoverdracht naar de omgeving te berekenen. Behalve de door de inrichting veroorzaakte directe geluidshinder, is ook de indirecte hinder door verkeersbewegingen op de openbare weg van en naar het bedrijf beoordeeld.

De belangrijkste (stationaire) geluidbronnen binnen de inrichting die in het onderzoek zijn geïnventariseerd, zijn:

- *voeren van de koeien*
- *machinekamer nieuwe stal*
- *afvoer melk*
- *bulkwagen voor de aanvoer van voer en kunstmest*
- *afvoer bedrijfsafval*
- *mixen van mest*

Daarnaast wordt geluid veroorzaakt door verkeersbewegingen van en naar de inrichting. Naast deze verkeerbewegingen, van en naar het bedrijf, is er op het bedrijf sprake van intern verkeer door middel van tractoren, verreikers, e.d.

In het akoestisch onderzoek *zijn diverse woningen als immissiepunten opgenomen*. Deze woningen vormen de dichtstbijzijnde woningen van derden. Uit de resultaten volgt dat de nieuwe stal inpasbaar is en voldoet aan de richt- en of grenswaarden volgens de "Handreiking industrielawaai en vergunningverlening". Korteheidshalve wordt verwezen naar het akoestisch onderzoeksrapport dat als bijlage 1 bij deze notitie is opgenomen.

4.4 Vermesting en verzuring (ammoniak)

De Wet ammoniak en veehouderij (Wav) stelt regels in verband met de emissie van ammoniak die vrijkomt uit dierenverblijven in relatie tot voor ammoniak kwetsbare gebieden. Ammoniakemissie uit andere bronnen, zoals mestopslag en –verwerking wordt in deze wet niet geregeld. De wet heeft ten doel kwetsbare gebieden te beschermen tegen de nadelige gevolgen van de uitstoot van ammoniak uit veehouderijen die in en nabij dergelijke kwetsbare gebieden zijn gelegen. Het gaat daarbij om verzuringsgevoelige gebieden die zijn gelegen binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De oprichting van nieuwe veehouderijen en uitbreiding van bestaande veehouderijen is op grond van de wet niet toegelaten binnen kwetsbare gebieden en een zone van 250 meter daar omheen.

De locatie voor de nieuwe ligboxenstal ligt niet binnen een gebied dat op grond van de Wav als een kwetsbaar gebied moet worden aangemerkt of in een zone om een dergelijk gebied. Dat betekent dat er geen directe beperkingen zijn volgens de wet.

Daarnaast is de Algemene Maatregel van Bestuur emissiearme huisvesting voor landbouwhuisdieren (Besluit emissiearme huisvesting) op 1 augustus 2015 in werking getreden en van toepassing. Met dit besluit wordt invulling gegeven aan het algemene emissiebeleid voor heel Nederland. Het besluit bepaalt dat dierenverblijven waarvoor emissiearme huisvestingsystemen beschikbaar zijn, emissiearm moeten zijn uitgevoerd.

Hiertoe bevat het besluit zogenaamde maximale emissiewaarden. Daarbij wordt onder meer onderscheid gemaakt in bestaande huisvestingsystemen en huisvestingsystemen die op of na 1 juli 2015 worden opgericht.

Op grond van het besluit mogen bij oprichting van nieuwe stallen alleen nog huisvestingsystemen worden toegepast met een emissiefactor voor ammoniak (NH₃) die lager is dan of gelijk is aan 8,0 kg NH₃ per dierplaats per jaar. Voor bestaande huisvestingsystemen bedraagt deze emissiewaarde maximaal 12,2 kg NH₃ per dierplaats per jaar.

In de bestaande stallen wordt gebruik gemaakt van een overig stalsysteem (A1.100), de nieuwe stal wordt uitgevoerd met een emissiearm stalsysteem (RAV A1.13, BWL 2010.34.V6). De emissiefactor voor ammoniak van dit systeem bedraagt 7,0 kg NH₃ per dierplaats per jaar, zodat ruimschoots binnen de maximaal toelaatbare emissiewaarden wordt gebleven. Het stalsysteem voldoet aan de emissiewaarde voor ammoniak.

4.5 Luchtkwaliteit

In de Wet luchtkwaliteit (2007) zijn normen opgenomen voor de kwaliteit van de buitenlucht. Deze normen hebben betrekking op de concentraties in de buitenlucht van een aantal luchtverontreinigende stoffen. Het betreft de stoffen zwaveldioxide, stikstofdioxide, stikstofoxide, fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}), lood, koolmonoxide en benzeen.

Deze wetgeving vloeit voort uit normen voor luchtkwaliteit die door de Europese Unie zijn gesteld. Om aan deze Europese normen te voldoen zijn in Nederland extra maatregelen nodig, met name voor fijn stof (PM₁₀) en stikstofdioxide (NO₂). De Nederlandse overheid heeft hiervoor het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) opgesteld. Projecten die van dit NSL deel uitmaken hoeven niet afzonderlijk aan de wettelijke normen te worden getoetst. De uitbreiding van agrarische bedrijfsbebouwing vormt geen NSL-project, zodat een afzonderlijke toetsing aan de Wet luchtkwaliteit vereist is.

Bij het opstellen van ruimtelijke plannen die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit moet worden aangetoond dat bij de uitvoering van dat plan:

- § de wettelijke grenswaarden voor de genoemde stoffen niet worden overschreden, dan wel
- § bij een beperkte toename van de concentratie van één of meer van de genoemde stoffen door een met het project samenhangende maatregel/effect de luchtkwaliteit per saldo verbetert, dan wel
- § het project *niet in betekenende mate* bijdraagt aan de concentratie van een stof waarvoor een grenswaarde is opgenomen.

Het betreft in deze gevallen projecten die geen deel uitmaken van het Nationaal Samenwerkingsprogramma ter bevordering van de luchtkwaliteit in Nederland. Aangetoond zal moeten worden dat de oprichting van nieuwe ligboxenstal geen gevolgen heeft voor de luchtkwaliteit in en rondom het projectgebied en of als gevolg daarvan een overschrijding van de in de wet opgenomen grenswaarden plaatsvindt. Gezien de actuele situatie in Nederland, is met name de beoordeling van fijn stof (PM₁₀) en stikstofdioxide (NO₂) van belang. De overige in de wet genoemde stoffen zijn in verband met aard van de activiteiten niet relevant.

Fijn stofemissie vanuit de stallen

De bijdragen vanwege de toekomstige veehouderij aan concentraties fijnstof en stikstofdioxide ontstaan enerzijds door emissie van fijn stof vanuit de stallen. Om te kunnen bepalen of deze uitstoot van luchtverontreinigende stoffen in betekenende mate zal bijdragen aan de concentraties van fijnstof en stikstofdioxide is een berekening gemaakt van het fijnstof dat uit de nieuwe stal zal vrijkomen met behulp van het rekenmodel ISL3a.

De fijnstofdepositie (PM₁₀) in de gevraagde situatie (extra melkvee, totaal 228) zal ten opzichte van de vergunde situatie (98 st. melkvee) mogelijk toenemen.

Het achtergrondniveau voor PM₁₀ in dit gedeelte van Nederland bedraagt ca. 50% van de grenswaarde. Echter, voor de volledigheid is een fijnstofberekening in verband met het voornemen uitgevoerd.

Voor fijnstof zijn de volgende grenswaarden van toepassing:

- de jaargemiddelde concentratie van zwevende deeltjes is maximaal 40 µg/m³;
- de daggemiddelde concentratie van 50 µg/m³, mag maximaal 35 maal per kalenderjaar worden overschreden.

Uit de fijnstofberekening blijkt dat de som van de achtergrondwaarde en de emissies van de inrichting niet leiden tot overschrijding van de jaargemiddelde grenswaarden en het aantal dagoverschrijdingen op de beschermde objecten. Geconcludeerd mag worden dat het fijn stof uit de veehouderij geen belemmering vormt voor de realisering van de uitbreiding. De volledige resultaten zijn als bijlage 3 bij deze notitie opgenomen.

Fijn stofemissie vanwege verkeer

Hoewel het melkveebedrijf wordt uitgebreid, zal dit niet gepaard gaan met een sterke toename van het aantal verkeersbewegingen. Daar waar nu meerdere kleine transporten ten behoeve van de aan- en afvoer van veevoeder, meststoffen en dieren plaatsvinden, vinden straks grotere transporten plaats en is de toename van het aantal transporten gering. Er kan met andere woorden efficiënter worden omgegaan met het aantal transportbewegingen. Als gevolg hiervan zal de uitstoot van PM₁₀ en NO₂ niet noemenswaardig toenemen. In de onderstaande rekentool is aangetoond dat de toename niet in betekenende mate bijdraagt.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit		
Jaar van planrealisatie		2018
Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		10
Aandeel vrachtverkeer		70,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³	0,07
	PM ₁₀ in µg/m ³	0,01
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

Figuur 5: Niet in betekenende mate bijdrage fijn stof emissie verkeer

4.6 Externe veiligheid

Ter voorkoming van onveilige situaties is regelgeving vastgelegd met als doel om zowel individuele personen als groepen mensen een minimum beschermingsniveau te bieden tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Dergelijke ongevallen kunnen ontstaan doordat binnen bedrijven wordt gewerkt met gevaarlijke stoffen, maar ook het transport van gevaarlijke stoffen brengt risico's met zich mee. Tenslotte kunnen ook buisleidingen voor transport van gevaarlijke stoffen in dit verband risicovol zijn. De risico's worden bepaald aan de hand van het zogenaamde plaatsgebonden risico (voor individuen) en het groepsrisico (voor groepen mensen). Voor deze drie situaties is verschillende wet- en regelgeving van toepassing, waarop onderstaand zal worden ingegaan.

Externe veiligheid inrichtingen

Op grond van het Besluit externe veiligheid Inrichtingen (Bevi) moet afstand worden aangehouden tussen risicovolle en risicogevoelige functies. Risicovolle functies betreffen hoofdzakelijk bedrijven die met gevaarlijke stoffen werken, welke veiligheidsrisico's opleveren voor hun directe omgeving. Het onderhavige bedrijf vormt geen inrichting die onder de werkingssfeer van het Bevi valt. In de omgeving van het bedrijf doen zich geen risicovolle inrichtingen voor die van invloed op het plangebied zijn. Bovendien vormt de op te richten nieuwe ligboxenstal in dit opzicht geen (beperk) kwetsbaar object in de zin van het Bevi.

Weg- en railtransport gevaarlijke stoffen

De huidige regelgeving voor transport van gevaarlijke stoffen over weg, spoor en water staat beschreven in het Besluit transportroutes externe veiligheid (Btev). Het bedrijf is gelegen aan de Ternaarderwei. Over deze weg vindt nauwelijks vervoer van gevaarlijke stoffen plaats. Buiten het plangebied komen geen andere wegen of spoorlijnen voor die in dit opzicht veiligheidsrisico's met zich meebrengen. Bovendien behelst de aanvraag, waarop het onderhavige wijzigingsplan ziet, de nieuwvestiging van een ligboxenstal. Er is dan ook geen sprake van het oprichten van een nieuw (beperkt) kwetsbaar object.

Transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen

Voor transport van gevaarlijke stoffen via buisleidingen geldt het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). In de nabijheid van het plangebied komen geen buisleidingen voor transport van gevaarlijke stoffen als bedoeld in voornoemd besluit.

Brandveiligheid

Behalve de hiervoor genoemde veiligheidsrisico's, vormt daarnaast brand een risico. In verband met de brandveiligheid zullen rond het perceel voldoende bluswatervoorzieningen en een opstelplaats voor de brandweer aanwezig zijn. In de aan te vragen omgevingsvergunning voor het realiseren van de nieuwe stal zullen deze voorzieningen voor wat betreft aard en aantallen nader worden omschreven en op tekening worden aangeduid.

In het kader van deze vergunningaanvraag zal tevens aandacht zijn voor andere brandveiligheidsaspecten als compartimentering, branddoor- en overslag naar andere gebouwen op het terrein. Het bouwplan zal uiteraard voldoen aan de minimale brandveiligheidseisen die het Bouwbesluit 2012 aan dit soort stallen stelt.

Het perceel is in geval van brand via de Brantgumerwei en de Ternaarderwei goed bereikbaar voor hulpdiensten. De personen die op het bedrijf aanwezig zijn, zijn zelfredzaam in geval van brand. In de directe omgeving van het perceel doen zich geen functies voor waarbij niet- of minder zelfredzame personen gedurende langere tijd aanwezig zijn.

4.7 Bodem

In het kader van de Wet bodembescherming dient te worden onderzocht of in het plangebied sprake is van bodemverontreiniging. De kwaliteit van de bodem is een belangrijk aspect. Uit de provinciale Signaleringskaart (mogelijke) bodemverontreiniging blijkt dat voor het plangebied geen verdachte (dat wil zeggen mogelijk verontreinigde) locaties te vinden zijn. Ook in de bestaande situatie zijn voldoende maatregelen getroffen om mogelijke bodemverontreiniging te voorkomen. Gezien het historisch agrarische gebruik van de gronden en de toekomstige functie, zijn er geen belemmeringen te verwachten.

Voor de opslag van potentieel milieugevaarlijke stoffen, zoals smeeroliën, bestrijdingsmiddelen en reinigingsmiddelen zijn diverse bodembeschermende voorzieningen getroffen, zoals afgesloten kasten, waar nodig voorzien van lekbakken. Om eventuele lekkages op te ruimen zijn voldoende absorptiemiddelen en poetsdoeken aanwezig. Er vindt regelmatig toezicht plaats.

In verband met de opslag van mest zijn de kelders mestdicht uitgevoerd. De mest wordt opgeslagen en regelmatig uitgereden over de eigen landerijen. Het spoel- en schrobwater dat vrijkomt bij het schoonmaken van de stallen wordt opgevangen in de mestkelder en ook met de mest uitgereden over het land. Als gevolg van het toepassen van deze beschermende voorzieningen, is er sprake van een verwaarloosbaar bodemrisico (zoals bedoeld in de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming). De verwachting is dan ook dat er geen sprake is van bodemverontreiniging en dat de bodem geschikt is voor de nieuwe functie.

4.8 Ecologie

Bij elk ruimtelijk plan dient met het oog op de natuurbescherming rekening te worden gehouden met de *gebiedsbescherming* en *soortenbescherming*. Per 1 januari 2017 wordt dit geregeld in de Wet natuurbescherming

Met betrekking tot de *gebiedsbescherming* gaat het om de bescherming van gebieden die zijn aangewezen als onderdeel van de *Ecologische Hoofdstructuur (EHS)* en/of om gebieden die zijn aangewezen als Natura 2000-gebied.

Natura 2000

Om de natuur in Europa als geheel te beschermen en te ontwikkelen, werken de lidstaten van de Europese Unie samen aan een Europees netwerk van natuurgebieden, het Natura 2000-netwerk. De aanwijzing van Nederlandse natuurgebieden die deel uitmaken van dit netwerk is inmiddels in gang gezet. Natura 2000-gebieden in Nederland worden beschermd door de Wet natuurbescherming. Om schade aan natuurwaarden binnen Natura 2000-gebieden te voorkomen bepaalt de Wet Natuurbescherming dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de aanwezige soorten niet mogen plaatsvinden zonder vergunning.

Het plangebied zelf valt niet binnen de begrenzing van een Natura 2000-gebied, maar ligt daarentegen wel in de omgeving van een Natura 2000-gebied, te weten de Waddenzee. De uitbreiding van melkveebedrijf leidt tot een toename van ammoniakemissie. Om die reden kunnen negatieve (significante) effecten op beide gebieden niet op voorhand worden uitgesloten.

Op 1 juli 2015 is de Programmatische Aanpak Stikstofdepositie (PAS) in werking getreden. Binnen deze nieuwe regeling is per natuurgebied ontwikkelingsruimte vastgesteld op basis waarvan voor economische ontwikkelingen die tot een toename van stikstofdepositie leiden, vergunningen kunnen worden afgegeven op grond van de Wet natuurbescherming. Voor zeer geringe toenames van stikstofdepositie (minder dan 1 mol/jaar) bestaat voor bepaalde natuurgebieden een meldingsplicht in plaats van een vergunningplicht.

Met behulp van het rekenprogramma Aeries Calculator is de depositietoename als gevolg van de beoogde stal berekend. De nieuwe stal zal een toename van stikstofdepositie genereren op meerdere Natura 2000-gebieden. Voor het voornemen is op 9 mei 2018 een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming verleend. Deze vergunning is als bijlage bijgevoegd.

Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied is niet gelegen binnen de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur of in de directe nabijheid daarvan.

Soortenbescherming

Op grond van de Wet natuurbescherming mogen beschermde planten en dieren (en hun verblijfplaatsen), die als zodanig in de wet zijn aangewezen, niet verstoord, verontrust of gedood worden. Op 24 januari 2018 is een bezoek aan het plangebied gebracht waarbij gelet is op beschermde waarden conform de Wet natuurbescherming op de nieuwbouwlocatie van de ligboxenstal.

Uit het onderzoek is gebleken dat in het plangebied geen zwaarder beschermde soorten zijn aangetroffen en evenmin worden verwacht. In en rond het plangebied is geschikt broedbiotoop gevonden voor een klein aantal broedvogels. Voor deze soorten geldt alleen de zorgplicht. Hieraan kan eenvoudig voldaan worden door te zorgen dat geen versturende werkzaamheden worden uitgevoerd tijdens het broedseizoen. Vervolgstappen zijn niet aan de orde. Voor de volledige notitie wordt verwezen naar bijlage 3.

4.9 Archeologie

Het verdrag van Malta beoogt het cultureel erfgoed in de bodem te beschermen. Eén van de doelstellingen van het Verdrag van Malta is de afstemming van het archeologisch belang met de ruimtelijke ordening. Daarom heeft de wetgever ervoor gekozen om de bescherming van het archeologisch erfgoed in te bedden in de ruimtelijke ordening.

Op grond van de Erfgoedwet moeten gemeenten bij de vaststelling van een bestemmingsplan rekening houden met archeologische waarden en verwachtingen (art. 38a). In verband hiermee is een verkennend archeologisch onderzoek uitgevoerd.

Het oorspronkelijke plangebied is in maart 2017 in verband met het voornemen van de bouw van de nieuwe ligboxenstal door middel van bureau- en veldonderzoek onderzocht op de mogelijke aanwezigheid van archeologische waarden die door de voorgenomen bodemingrepen mogelijk worden bedreigd. Bij het bureauonderzoek zijn bronnen geraadpleegd op het gebied van fysieke geografie, archeologie en historische geografie.

Tijdens het veldonderzoek zijn boringen geplaatst om archeologische indicatoren op te sporen, zoals aardewerk, metalen voorwerpen, bouw materiaal, bewerkt en verbrand bot en houtskool om de gaafheid van de bodem te bepalen.

Aan de hand van bureauonderzoek is een archeologisch verwachtingsmodel opgesteld. Tijdens het veldonderzoek is dit verwachtingsmodel getoetst. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat het plangebied zich bevindt in de noordwestelijke randzone van een oorspronkelijke terp. In het plangebied worden archeologisch resten verwacht uit de periode ijzertijd – late middeleeuwen. Centraal op het erf ligt een sloot. De bovengrond van het zowel het oorspronkelijke als het huidige plangebied is verstoord door het gebruik van het terrein als boerenerf in de nieuwe tijd. De boringen van maart 2017 zijn representatief voor het nieuwe plangebied wat enigszins is opgeschoven naar achter. In dit gebied is de archeologische verwachtingswaarde lager. Uit het oorspronkelijke onderzoek komt naar voren dat de top van de kwelderafzettingen in het grootste deel van het plangebied zijn verstoord. De kans om nog archeologische resten aan te treffen wordt laag geacht. De conclusie van het onderzoek is het plangebied vrij te geven voor de voorgenomen werkzaamheden. Voor de volledige rapportage wordt verwezen naar bijlage 4.

4.10 Water

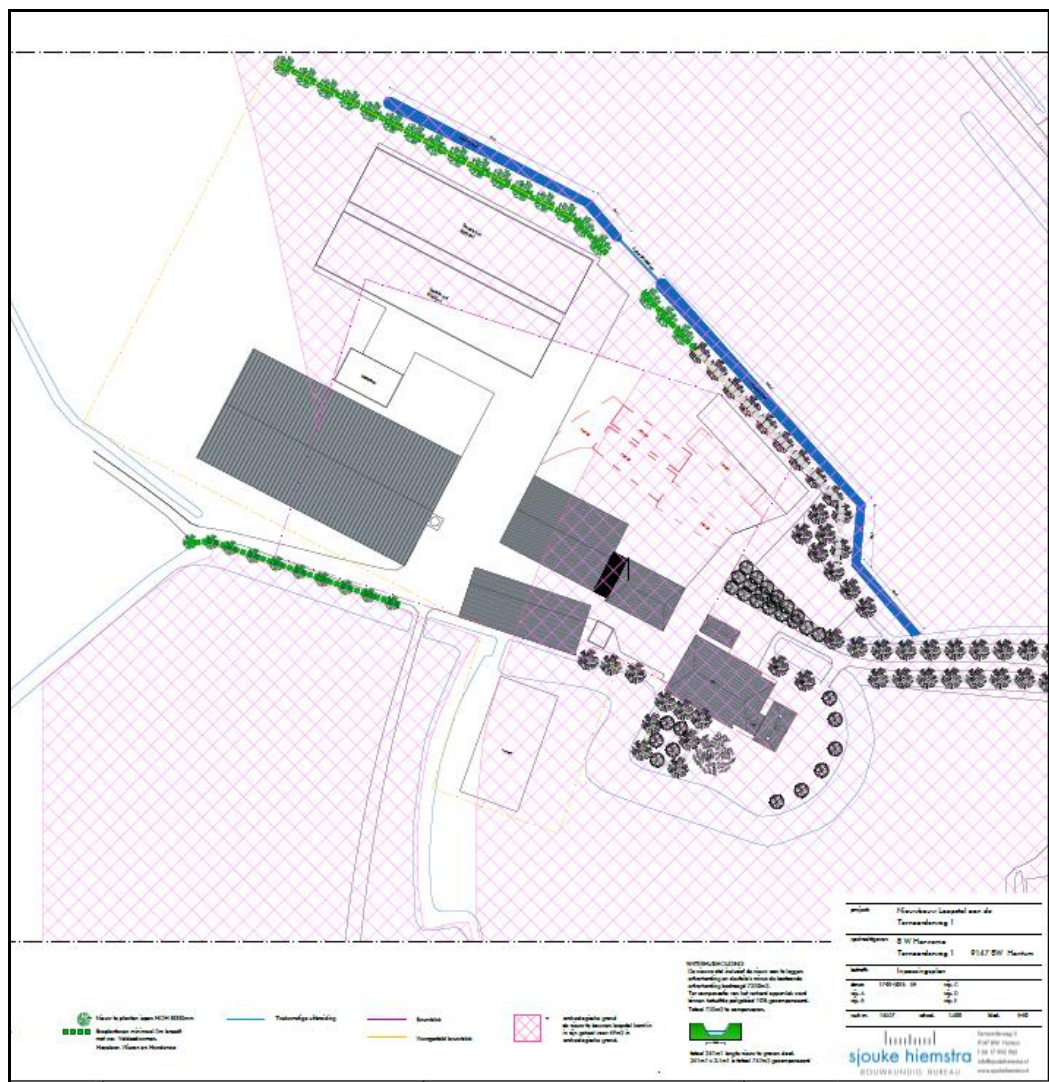
Vanwege het belang van het water in de ruimtelijke ordening, moet bij nieuwe ruimtelijke plannen worden aangegeven op welke wijze in het plan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding. De verplichting hiertoe vloeit voort uit het bepaalde hieromtrent in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Waterschappen moeten daarom in een vroeg stadium betrokken worden bij het opstellen van ruimtelijke plannen.

Het voorontwerp van dit wijzigingsplan is in het kader van het wettelijk verplichte overleg ex artikel 3.1.1. van het Besluit op de ruimtelijke ordening (Bro) aan het Wetterskip Fryslân voorgelegd. Daarnaast is het waterschap via de digitale watertoets op de hoogte gebracht van het initiatief van de ondernemer. In overleg met het Wetterskip zullen maatregelen in het belang van de waterhuishouding worden getroffen. In ieder geval zal rekening met het onderstaande worden gehouden.

Compensatie verharding

De verharding op het terrein neemt met circa 7350 m² toe. Hierdoor wordt water versneld afgevoerd. Het hemelwater zal deels worden afgevoerd door middel van infiltratie. Het overige hemelwater wordt geloosd op open water.

Voor deze toename aan verhard oppervlak zal waterbergingscapaciteit worden gecompenseerd door middel van de aanleg van twee nieuwe sloten. In het wateradvies dat door het waterschap is uitgebracht is aangegeven dat 747 m² aan extra waterbergingscapaciteit moeten worden gerealiseerd. Initiatiefnemer heeft in overleg met het waterschap besloten door middel van het aanleggen van een tweetal sloten aan deze voorwaarde te voldoen. In figuur 6 is weergegeven waar deze nieuwe sloten op het perceel worden gerealiseerd.

Figuur 6: aan te leggen nieuwe sloten t.b.v. watercompensatie

Waterkwaliteit

De bouw wijze en onderhoudstechniek zullen emissievrij zijn om verontreiniging van het water te voorkomen.

Afvalwater

Binnen de inrichting komen de volgende afvalwaterstromen vrij:

- niet verontreinigd hemelwater van opstallen en verharde terreingedeeltes;
- spoel- en schrobwater vanuit de stallen.

Niet verontreinigd hemelwater wordt afgevoerd naar het omliggende oppervlaktewater.

Verontreinigde afvalwaterstromen, worden via de mestkelder vervolgens over het land uitgereden. Dit wijzigt niet ten opzichte van de bestaande situatie.

4.11 Landschappelijke inpassing

Ten behoeve van de landschappelijke inpassing van de ligboxenstal met de kuilvoerplaten is een inpassingsplan gemaakt door Buro Greet Bierema.

Het bedrijf van de initiatiefnemer is een monumentale boerderij, genaamd "Kinnema Sathe". Op het erf aan de rand van Hantum wordt aan de bestaande gebouwen een nieuwe ligboxenstal met 2 kuilvoerplaten toegevoegd. Het bouwvlak moet hiervoor worden aangepast. De nieuwe stal wordt, zoals eerder vermeld, achter de bestaande gebouwen gesitueerd. Het wordt ontwikkeld achter de beeldbepalende historische boerderij.

Het nieuwe volume van het erf wordt net als de bestaande boerderij gericht op het midden van de terp. De bestaande erfbeplanting langs de bestaande voersilo's wordt verlengd. Deze beplanting is een dichte houtsingel met een mix van streekeigen soorten.

De nieuw te graven sloten sluiten aan bij het radiale patroon van de bestaande sloten en vormt een goede grens tussen de houtsingel en het grasland. Voor het volledige inpassingsplan verwijzen wij naar bijlage 5.

In figuur 7 is de voorgestane toekomstige landschappelijke inpassing van het perceel weergegeven.

Figuur 7: landschappelijke inpassing toekomstig bedrijfsperceel

4.12 Gezondheid

Op grond van het bepaalde in artikel 1.1, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wet milieubeheer moeten eventuele risico's voor de volksgezondheid van het in werking zijn van een inrichting bij de beoordeling van de aanvraag worden betrokken.

In de eerste plaats wordt opgemerkt dat op 30 november 2012 de Gezondheidsraad in opdracht van de toenmalige verantwoordelijke staatssecretaris EL&I een onderzoek heeft uitgevoerd naar de gezondheidsrisico's die veehouderijen mogelijk opleveren voor de bevolking. De resultaten van dit onderzoek zijn neergelegd in het rapport "Gezondheidsrisico's rond veehouderijen". In dit rapport wordt geconcludeerd dat er onvoldoende (wetenschappelijk onderbouwde) gegevens beschikbaar zijn om een relatie te leggen tussen de blootstelling aan specifieke componenten uit de intensieve veehouderij en gezondheidsklachten. In een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State d.d. 17 april 2013¹ wordt geoordeeld dat de inhoud van voornoemd rapport geen grondslag biedt voor het standpunt dat de in casu in het geding zijnde revisievergunning niet had kunnen worden verleend vanwege (onaanvaardbare) risico's voor de volksgezondheid. Gelet op het voorgaande, bestaan naar het oordeel van de Afdeling geen redenen om aan te nemen dat als gevolg van de vestiging van de onderhavige vleeskuikenhouderij onaanvaardbare risico's voor de volksgezondheid zullen ontstaan. Desalniettemin kan in verband met de volksgezondheid het volgende worden aangegeven.

In de voorgaande paragrafen is ingegaan op diverse milieuaspecten als geluid, geur, luchtkwaliteit e.d. Deze aspecten kunnen mogelijk van invloed zijn op het welzijn en/of de gezondheid van mensen. Nu uit het voorgaande blijkt dat effecten/gevolgen van de activiteiten van de vleeskuikenhouderij voor wat betreft deze hinderaspecten binnen de daarvoor gestelde wettelijke normen blijven, mag worden aangenomen dat de onderhavige agrarische activiteiten in beginsel geen onaanvaardbare gezondheidsrisico's met zich meebrengen. De verspreiding van fijnstof blijft ruimschoots onder de wettelijke normen. Op alle objecten in de omgeving wordt ruimschoots aan de grenswaarden voldaan.

Inmiddels is naar aanleiding van dit advies van de Gezondheidsraad nader onderzoek uitgevoerd. De uitkomsten hiervan zijn in juli 2016 gepubliceerd. Het onderzoek "Veehouderij en gezondheid omwonenden" had ten doel om meer duidelijkheid te verkrijgen over mogelijke effecten van de veehouderij op de gezondheid van omwonenden, vooral infectieziekten en luchtwegaandoeningen in relatie tot luchtverontreiniging (zoals fijnstof en endotoxinen). Het VGO-onderzoek is uitgevoerd in veerrijke gebieden, in Noord-Brabant en Limburg. In het onderzoek zijn verbanden gevonden tussen het wonen in de omgeving van veehouderijen en de gezondheid. Sommige effecten zijn negatief voor de gezondheid, andere zijn positief. Een eenvoudig algemeen antwoord op de centrale vraag is dus niet mogelijk. Aangetoond is dat mensen die rondom veehouderijen wonen minder astma en allergieën hebben.

¹ AbRS d.d. 17 april 2013, 201208357/1/A4

Dicht bij veehouderijen wonen minder mensen met COPD, een chronische ziekte aan de longen. Daar staat tegenover dat de mensen in deze omgeving die wel COPD hebben, daar vaker en/of ernstiger complicaties van hebben.

Verder is er een verband gevonden tussen wonen nabij veehouderijen en een verlaagde longfunctie. Dit wordt waarschijnlijk veroorzaakt door stoffen die afkomstig zijn van de veehouderij. Niet alleen dichtbij veel veehouderijen wonen zorgt voor een lagere longfunctie. De longfunctie wordt in het hele onderzoeksgebied lager op momenten dat de concentratie van ammoniak (een stof die afkomstig is van mest) in de lucht hoog is. De verlaging van de longfunctie wordt gevonden bij mensen die veel veehouderijen in hun directe omgeving hebben, vooral bij de groep met 15 of meer bedrijven binnen een kilometer afstand. Dit verband hangt vooral samen met het aantal veehouderijen rond de woning en niet duidelijk met specifieke veehouderijtypen. Het meest waarschijnlijk is dat deze longfunctieveranderingen samenhangen met de blootstelling aan stof en micro-organismen (endotoxinen) direct rond de veehouderijbedrijven. Daarnaast blijkt dat een verhoogde concentratie ammoniak in de lucht, afkomstig van de veehouderij, een verband laat zien met afname van de longfunctie. Waarschijnlijk is het niet het ammoniak zelf dat dit effect veroorzaakt, maar fijnstofdeeltjes die worden gevormd doordat ammoniak met andere stoffen in de lucht reageert. Deze deeltjes verplaatsen zich over grote afstanden waardoor de effecten zich mogelijk ook in een groter gebied kunnen voordoen, ook buiten het VGO-gebied. Voor de volledige resultaten van het onderzoek wordt verwezen naar de onderzoeksrapportages zelf. De onderzoekers geven aan dat niet zonder meer duidelijk is of de resultaten van VGO te generaliseren zijn voor het hele land. Het VGO-onderzoek richt zich op mogelijke verbanden tussen stoffen en micro-organismen van veehouderijen en gezondheidseffecten. Op basis van alleen het VGO-onderzoek kan niet worden vastgesteld of dit ook oorzakelijke verbanden zijn.

Daarnaast is het rapport "Emissies van endotoxinen uit de veehouderij' (fase 3a)" verschenen. Dit beschrijft het resultaat van metingen aan de emissies van endotoxinen uit enkele stallen en wordt de verspreiding van deze deeltjes in de omgeving berekend.

Het doel van deze metingen en berekeningen is om te beoordelen of de adviesgrenswaarde voor endotoxinen in de omgeving van stallen overschreden wordt. De metingen en berekeningen laten zien dat overschrijding van de advies-grenswaarde mogelijk is.

Naar aanleiding van deze onderzoeksresultaten beraadt het kabinet zich op maatregelen en zal zich met veehouderijsectoren buigen over maatregelen om de luchtkwaliteit rondom veehouderijen te verbeteren en in dit verband tot een plan van aanpak te komen. Daarnaast heeft het kabinet het voornemen om een eerder aangekondigd wetsvoorstel dieraantallen verder in gang te zetten.

Hoewel tot op heden geen (wettelijke) normen bestaan waaraan veehouderijen dienen te voldoen uit het oogpunt van volksgezondheid, is thans de normstelling van sectorale wettelijke kaders nog steeds leidend voor de aanvaardbaarheid van het initiatief. In deze notitie is aangetoond dat aan de relevante wettelijke normen voor diverse omgevingsaspecten kan worden voldaan.

Hoewel binnen het voornemen er een toename in dieren is ten opzichte van de huidige vergunde situatie, zal de emissie van ammoniak daarentegen niet evenredig toenemen. Dit is het gevolg van huisvestingsmaatregelen die binnen de inrichting zullen worden getroffen. Kortheidshalve wordt hiervoor verwezen naar paragraaf 4.4.

Gelet op het voorgaande, kan worden geconcludeerd dat naar verwachting geen onaanvaardbare risico's voor de volksgezondheid zullen optreden.

4.13 Kabels en leidingen

Binnen het plangebied of in de buurt hiervan zijn geen kabels en leidingen aanwezig waar rekening mee gehouden dient te worden.

4.14 Conclusie

Op grond van hetgeen in de voorgaande paragrafen over de diverse omgevingsaspecten aan de orde is gekomen, kan worden geconcludeerd dat er geen belemmeringen bestaan voor het toepassen van de onderhavige wijzigingsbevoegdheid en de daarmee samenhangende bouw van een ligboxenstal.

HOOFDSTUK 5. JURIDISCHE PLANBESCHRIJVING

5.1 Toelichting op het juridische systeem

Het onderhavige wijzigingsplan regelt de gebruiks- en bebouwingsmogelijkheden van de gronden binnen het plangebied. Het gebruik van de gronden wordt vastgelegd in de bestemmingsregels en op een digitale verbeelding. Dit vormt het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan. In de toelichting wordt de keuze voor de bestemming gemotiveerd.

Door middel van een wijzigingsbesluit worden de relevante artikelen uit het bestemmingsplan "Bûtengebied Dongeradeel" van toepassing verklaard op het plangebied. Naast de planregels van algemene aard betreft het in het bijzonder de planregels, zoals die in artikel 3 "Agrarisch" zijn opgenomen.

5.2. Toelichting op de bestemming

Agrarisch

De gronden zijn voorzien van de bestemming "Agrarisch" met een functieaanduiding specifieke vorm van agrarisch- bouwperceel grondgebonden agrarisch bedrijf- . Op grond van deze bestemming zijn de gronden bestemd voor de uitoefening van een melkvee bedrijf.

Het bouwvlak mag maximaal van 3 ha groot worden en landschappelijk zorgvuldig worden ingepast waarbij gebruik is gemaakt van een erfinrichtingsplan. Met de vormgeving en inrichting van het bouwvlak wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de historisch gegroeide landschapsstructuur. Er wordt geen onevenredige afbreuk gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden, de archeologische waarden, de woonsituatie, het bebouwingsbeeld en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Waarde-Archeologisch waardevol terrein

Voor de gronden die voor 'Waarde - Archeologisch waardevol terrein' aangewezen zijn, geldt dat de bestemmingsregels van het bestemmingsplan 'Bûtengebied Dongeradeel': en het bestemmingsplan 'Bûtengebied Dongeradeel, herziening 2015': onverkort van toepassing zijn.

Waarde-Reliëf

Voor de gronden die voor 'Waarde - Reliëf' aangewezen zijn, geldt dat de bestemmingsregels van het bestemmingsplan 'Bûtengebied Dongeradeel': en het bestemmingsplan 'Bûtengebied Dongeradeel, herziening 2015': onverkort van toepassing zijn.

Waarde-Rijksmonument

Voor de gronden die voor 'Waarde - Rijksmonument' aangewezen zijn, geldt dat de bestemmingsregels van het bestemmingsplan 'Bûtengebied Dongeradeel': onverkort van toepassing zijn.

HOOFDSTUK 6. UITVOERBAARHEID

Wettelijk bestaat de verplichting om inzicht te geven in de uitvoerbaarheid van een bestemmingsplan. Daarbij kan onderscheid worden gemaakt in de maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid.

6.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Het ontwerp van het wijzigingsplan is op 29 juni 2018 voor (het wettelijk verplichte) overleg ex artikel 3.1.1 Bro aan provincie en waterschap gezonden. De provincie heeft op 12 juli 2018 haar advies toegezonden. De provinciale belangen zijn op de juiste wijze in het plan verwerkt. De vooroverlegreactie is als bijlage 8 bij deze toelichting gevoegd. Ten aanzien van de reactie van het waterschap verwijzen we volledigheidshalve naar paragraaf 4.10 van deze toelichting.

6.2 Economische uitvoerbaarheid

De gemeente is niet in financiële zin betrokken bij de realisering van de uitbreiding van het bedrijf. De gemeente zal met de initiatiefnemer een planschadeovereenkomst aangaan. Op grond van het voorgaande kan worden aangenomen dat de uitvoerbaarheid van het wijzigingsplan is gegarandeerd. In het plan is sprake van een bouwplan als bedoeld in artikel 6.2.1, onder c Bro (namelijk realisatie van minimaal 1.000 m² aan bebouwing). De gemeente is daarom verplicht het kostenverhaal te regelen. Er wordt geen exploitatieplan opgesteld. Met de initiatiefnemer wordt een overeenkomst afgesloten waarin (het verhaal) van kosten anderszins is verzekerd.

pietersma & spoelstra
ruimtelijke ordening en milieu

BIJLAGE 1

Onderzoek geluiduitstraling

pietersma & spoelstra
ruimtelijke ordening en milieu

BIJLAGE 2

Berekeningen fijn stof

pietersma & spoelstra
ruimtelijke ordening en milieu

BIJLAGE 3

Quick scan soortenbescherming

pietersma & spoelstra
ruimtelijke ordening en milieu

BIJLAGE 4

Archeologisch onderzoek

pietersma & spoelstra
ruimtelijke ordening en milieu

BIJLAGE 5

Landschappelijke inpassing

pietersma & spoelstra
ruimtelijke ordening en milieu

BIJLAGE 6

Vergunning Wet natuurbescherming

pietersma & spoelstra
ruimtelijke ordening en milieu

BIJLAGE 7

Gecombineerde opgave 2018: Regeling Grondgebonden

pietersma & spoelstra
ruimtelijke ordening en milieu

BIJLAGE 8

Vooroverlegreactie provincie Fryslân